

VETERINÀRIA

Inauguració oficial del nou local social dels veterinaris de les Illes Balears

Palma acull una jornada del COLVET de resistències a antibiòtics

El COVIB reuneix unes 200 persones a la celebració de Sant Francesc

Presentat el llibre del primer centenari del COVIB, obra clau per conèixer la professió

Avepa # seguretat alimentària # perfil col·legial # les nostres clíniques # cas clínic # art al COVIB # assessoria

DESCUBRA NUESTRAS
**COBERTURAS
EXCLUSIVAS**

PENSADAS
PARA USTED
Y SU HOGAR

Hasta un

25%*
dto.

en su Seguro de Hogar

LA LLAVE DE LA SEGURIDAD DE SU CASA

- ✓ MANITAS DEL HOGAR
- ✓ MANITAS DE ASISTENCIA
- ✓ MANITAS TECNOLÓGICO
- ✓ ASISTENCIA INFORMÁTICA

www.amaseguros.com
902 30 30 10

A.M.A. PALMA DE MALLORCA

Barón de Pinopar, 10 Tel. 971 71 49 82 pmallorca@amaseguros.com

Síguenos en

(*) Promoción válida para presupuestos de nueva contratación, realizados hasta el 31 de diciembre de 2017. No acumulable a otras ofertas. Consulte condiciones en su oficina provincial A.M.A.

El progrés de la cooperació

"No existeix una millor prova del progrés de la civilització que la del progrés de la cooperació", va escriure un conegut dramaturg irlandès de finals de segle XIX. El progrés de la cooperació que ell no tingué, precisament, i que acabà amb els seus ossos a la presó, provocant-li la mort uns anys més tard, és allò necessari en aquesta societat egoista i descarnada que en moltes ocasions se'ns presenta davant. Per aquest motiu, quan se'ns tendeix una mà, una mà que, a més a més és de confiança, és bo al manco aferrar-s'hi i fer bona aquesta cooperació. És el que ens ha passat ara amb el sistema informàtic d'identificació que el Consejo Andaluz de Colegios Veterinarios ens ha cedit. Se tracta d'un sistema que duu gairebé vint anys de rodatge, temps al llarg del qual ha anat incorporant millores i ajustaments propis de l'ús diari, i que ha estat exportat a altres comunitats autònomes on funciona correctament. Estam convençuts de que serà una eina molt valuosa que millorarà sobradament la nostra feina, del tant la del Col·legi com la dels veterinaris clínics, i que ens farà progressar molt en la gestió del RIACIB.

Els artífexs d'aquesta cessió, els presidents dels Col·legis de

Huelva i Sevilla, juntament amb els seus companys de junta, han estat per Mallorca amb motiu de la jornada de resistències als antibiòtics que organitzà a Palma el Consejo General de Col·legis Veterinarios d'Espanya. El seu president, Juan José Badiola, i altres presidents de diferents col·legis provincials també hi foren, participant en un grapat d'actes institucionals i socials concentrats en tres dies a finals de setembre. En les diferents converses que han anat sorgint hem pogut comprovar com les problemàtiques del col·lectiu són comuns, per la qual cosa esdevé necessari fomentar el diàleg i la cooperació entre els col·lectius professionals que tenim els mateixos interessos per evitar ensopegar amb les pedres que ens apareixen pel camí.

PD: No deixeu de llegir el llibre del primer centenari del COVIB. Vos espera a la nova seu. Segur que després de capbussar-vos entre fotos i històries de la professió al llarg de dècades, veureu en perspectiva allò que som i valorareu un poc més allò que fem. Mai podrem estar suficientment agraïts a les persones que han fet possible l'edició de l'obra.

sumari

- **Avepa:** Formació continuada · Curs dermatologia Eivissa **4**
- **Seguretat Alimentària:** Contaminació d'ous amb fipronil **5**
- **Perfil Col·legial:** Maria Perelló Garcias **7**
- **Actualitat:** Celebrat el patró de la Veterinària **8**
- **Actualitat:** Nou programa informàtic per a la gestió del RIACIB **10**
- **Actualitat:** Jornada sobre la resistència als antibiòtics **11**
- **Portada:** Inauguració oficial de la nova seu social del COVIB **12**
- **Actualitat:** Presentació del llibre del primer centenari **14**
- **Actualitat:** Projecte Dogspital · Campanya moixos Calvià **15**
- **Actualitat:** Dia Mundial Contra la Ràbia · Cessió de Microxips al Consell de Mallorca **16**
- **Cas clínic:** Presentació · Col·legi **17**
- **Els nostres centres:** Veterinaris Alaró **18**
- **Breus ramaderia · Art COVIB** **20**
- **Assessoria Jurídica:** Bufet Antonio Font **21**
- **Cas clínic:** Resolució **22**
- **Semilla:** Gestió saludable del sòl per a la sostenibilitat del sector agropecuari. Part II **23**

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Jesús Martínez. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom). **Consell editorial:** Lluís Riera, Jorge Cañellas, Manuel Ruiz, Tomeu Martí i Iván Plasencia. **Fotografia:** Jaime Reina. **Maquetació:** G. Domenici. **Publicitat:** COVIB (Av. Comte de Sallent, 2, Principal A i B - Tel: 971 71 30 44/49). **Impressió:** iDP. **Dipòsit legal:** PM-495-2013

El Comitè de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Seminari de formació continuada de medicina interna a Mallorca

La doctora Isabel Rodríguez Piñeiro, diplomada en Medicina Interna per l'European College of Veterinary Internal Medicine-Companion Animals, i veterinària de la clínica Micen Vet, a França, va ser l'encarregada d'impartir el passat 23 de setembre el seminari de formació continuada d'AVEPA a Mallorca. En la jornada, celebrada a la Platja de Palma, se tractaren d'aportar les claus per a un correcte maneig de situacions tan comuns com la secreció nasal, la retenció urinària, els moixos icterics o les alteracions dels enzims hepàtics, que apareixen com troballes casuales.

Es donaren les pautes per al seu diagnòstic i el seu correcte tractament, per a una aplicació pràctica en el dia a dia de la clínica veterinària.

Formació continuada a Eivissa

Per altra banda, el 17 de juny tingué lloc a Eivissa una jornada d'oftalmologia pràctica a càrrec de Daniel Costa, llicenciat en Veterinària per la Facultat de Veterinària de la UAB, Doctor en Veterinària per la UAB i resident en oftalmologia veterinària del Col·legi Europeu d'Oftalmòlegs Veterinaris (ECVO), entre d'altres. Es féu un repàs a l'exploració ocular en la clínica diària, les opcions terapèutiques de col·liri, la ceguesa sobtada en cans i moixos i s'exposaren diversos casos clínics per il·lustrar-ho.

Curs de dermatologia comparada a Eivissa

Foto cedida per Joan Riera.

Anna Arrizabalaga impartí el passat 7 d'octubre a Eivissa un curs de dermatologia comparada entre cans i moixos a partir de casos clínics. S'abordaren casos de pododermatitis, demodicosis, pèmfig fol·liaci i els tumors cutanis més freqüents. La ponent és llicenciada en Veterinària per l'Autònoma de Barcelona i actualment és responsable del servei de dermatologia a la clínica Animalia de la Ciutat Comtal. Ha participat en congressos nacionals i internacionals i ha estat ponent per al grup de treball de Dermatologia al congrés GTA de AVEPA, així com en els cursos de Diagnòstic Dermatològic impartits per Univet-Leti. El curs va ser organitzat per la IX Vocalia d'AVEPA amb la col·laboració del COVIB.

La Unión Europea, afectada por una contaminación de huevos con fipronil

5

El fipronil es un insecticida y acaricida de amplio espectro autorizado en la UE para uso en medicina veterinaria para combatir pulgas, piojos, garrapatas, y otros ácaros en mascotas tales como perros y gatos. En cambio su uso en animales de producción de alimentos no está permitido.

Otro de sus usos permitidos es como sustancia activa de productos fitosanitarios (plaguicidas) para controlar insectos del suelo, pero de manera restringida al tratamiento de semillas destinadas a sembrarse en invernaderos. También se encuentra aprobado como biocida frente a cucarachas, hormigas y termitas, pero su uso sobre superficies donde se manipulan alimentos y sobre animales de producción tampoco está permitido.

El problema que ha surgido este verano en la UE se ha debido a que se han encontrado residuos de fipronil en huevos y en carne de gallinas ponedoras sa-

crificadas al final de su vida útil con destino a consumo humano, debido a su uso ilegal en explotaciones avícolas para tratar el ácaro rojo (*Dermanyssus gallinae*) de Holanda y Bélgica principalmente, aunque también en alguna explotación de Alemania y Francia. Partidas de huevos contaminados han sido localizadas hasta en 16 países europeos, incluidas alguna en España.

En cuanto a los posibles riesgos para la salud la OMS clasifica a la sustancia como "moderadamente tóxica" para las personas, aunque en grandes cantidades debido a largas exposiciones causaría daños en el hígado, riñones y glándula tiroides. No es carcinógeno ni tiene efectos perjudiciales en la reproducción y en los recién nacidos.

El límite máximo de residuos (LMR) admitido para el fipronil en huevos es de 0,005 mg/kg, que coincide con el límite de detección analítico ya que no pueden

encontrarse residuos al estar su uso prohibido en animales de producción.

Su presencia en cantidades superiores a 0,06 mg/kg puede presentar efectos negativos para la salud de los niños en caso de consumo prolongado de huevos contaminados, y por encima de 0,72 mg/kg se considera que ya existe riesgo serio para la salud.

Afortunadamente el número de huevos afectados, aunque ha sido elevado, representa sólo una pequeña fracción de los que se consumen anualmente por lo que la exposición no ha sido alta. Ello unido a las medidas cautelares aplicadas a las explotaciones afectadas, que conllevan la prohibición de la comercialización de huevos hasta obtener resultados negativos, y la localización por trazabilidad en el mercado de las partidas afectadas, ha hecho que el consumo de huevos siga siendo seguro y los consumidores no tengan ninguna necesidad de cambiar sus hábitos alimenticios.

Sabadell
Professional

Pensamos en PRO

En PRO de los PROfesionales. En PRO de ti.

¿Qué es pensar en PRO? Pensar en PRO es trabajar en PRO de tus intereses, de tu PROgreso y de tu PROtección. Por ello, en Banco Sabadell hemos creado las **soluciones financieras profesionales** que te apoyan en tu negocio y que solo puede ofrecerte un banco que trabaja en PRO del **Col·legi Oficial de Veterinaris de Les Illes Balears**.

Llámanos al **902 383 666**, identificate como miembro de tu colectivo, organicemos una reunión y empecemos a trabajar.

sabadellprofessional.com

Captura el código QR y
conoce nuestra news
'Professional Informa'

Maria Perelló Garcias,

a la recerca de dies de 25 hores

Li falten hores al dia, dies al mes i mesos a l'any perquè Maria Perelló (Felanitx, 1965) pugui viure la vida tal com pareix que li agradaria. Empresària, veterinària, mare i aficionada a un llistat de coses que no hi cabrien en aquest text, aquesta mallorquina criada a Madrid des de ben petita a causa de la professió de son pare, pilot, repassa la seva vida en una xerrada agradable des de la cafeteria del col·legi La Salle, on ha acudit a cercar a la seva filla menor, Claudia, de 13 anys, després de la feina. En té altres dues (Ana, de 22 anys, que viu i treballa a Barcelona, i Elena, de 18, que estudia Protocol a Madrid), però ja han volat del niu. "Ara hem quedat amb ella —diu mirant a la seva filla, que s'entreté amb una tablet, intentant atreure la seva atenció— i tendrem més temps per a nosaltres". José Luis, el seu home, és metge a un buc hospital de l'Institut Social de la Marina i alterna un mes de feina en alta mar amb un mes a Mallorca, per la qual cosa la vida domèstica de la família canvia cada 30 dies.

Enamorada dels animals des de ben menuda per 'culpa' de Félix Rodríguez de la Fuente, Maria recollia i jugava amb els "bitxos" que topava pel carrer; fos a Madrid o a Portocolom, on passava els estius, i no dubtà ni un moment a l'hora d'encaimmar la seva vida acadèmica, matriculant-

se en Veterinària a la Complutense. Diu que la carrera complí amb les expectatives que s'havia creat però admet que la seva presa de contacte amb la professió no se donà fins que l'acabà ja que preferí gaudir completament dels estius sense tocar per res les pràctiques veterinàries. Treballà com a dependent a Alcúdia o Calvià i exprimí el temps d'esbarjo a l'Illa, que per a ella era com estar de vacances. S'hi posà en serio en llicenciar-se, quan tornà a l'Illa i féu durant uns anys campanyes de sanejament de tuberculosi i brucel·losi per a l'abatsa. Els horabaixes començà a fer pràctiques a Canis. "Pere Pujol era un referent i vaig tenir molta sort de poder treballar-hi i donar amb ell les primeres passes en el món de la clínica de petits", explica avui Maria. A més a més, a Canis conegué na Cristina Pardo, amb la qual travà una forta amistat que les dugué, uns anys més tard, l'any 1994, a agafar la Clínica Veterinària TuCan, que ha estat l'epicentre de la seva trajectòria professional. Pagaren traspàs per fer-se amb el negoci i el convertiren en un dels consultoris de referència a la seva zona, als voltants del Passeig Mallorca de Palma i al barri de Santa Catalina, on gaudeix (el negoci i les seves titulars) de molt bona fama. Però Maria no es llança únicament a la feina de petits, sinó que s'encarregà

de l'ADS caprí de Mallorca, diversificant la seva feina. Compaginà les dues vessants fins 2004, quan finalment abandonà la ruralia per centrar-se en el seu negoci i, sobretot, en la seva vida privada i aficions. "Anava un tant saturada i me vaig obligar a deixar-ho", diu.

I és que Maria, a banda de mare de tres nines, havia de distribuir el seu temps entre les feines pròpies de dues cases (a Palma i Portocolom), més les obligacions que duen implícites els animals que tenia (cabres i un cavall) i que encara té (sis llores, cinc moixos, i tres cans) i, especialment, les seves aficions, que no són poques. Sempre que pot, surt a pescar amb son pare en llaüt per aigües felanitxeres, o treu temps per nedar o sortir a córrer; o tracta de conèixer altres indrets, i ho fa viatjant en moto amb el seu marit. Però aquest fet, que li permet desconectar; no li impedeix seguir acudint a cursos i jornades perquè considera que la clínica veterinària de petits és una disciplina en continu moviment, el coneixement de la qual no es pot abandonar. Confessa que té una especial predilecció per la medicina felina i d'exòtics i manté ben viu el seu compromís amb la formació perquè té el privilegi de dedicar-se a allò que més li agrada. Malgrat la manca d'hores, de dies o de mesos...

Lluïda celebració del patró

L'hotel Valparaíso acull un any més l'acte institucional i festa de Sant Francesc d'Assís, amb l'assistència d'unes 200 persones que gaudiren del sopar, el sorteig i la música

El passat 22 de setembre, al voltant de dos centenars de persones es reuniren, com és habitual en els darrers anys, a l'hotel Valparaíso de Palma per celebrar la festivitat del patró de la veterinària: Sant Francesc d'Assís. La vetllada constà de l'acte institucional, primer; en què se lliuraren les insígnies als col·legiats honorífics, als que duen 25 anys col·legiats i als col·legiats en el darrer any, i es pronunciaren els discursos institucionals a càrrec de la consellera de

Salut, Patricia Gómez, el president del COLVET, Juan José Badiola, i el president del COVIB, Ramon Garcia, i continuà amb un sopar-bufet que acabà amb el sorteig de regals dels patrocinadors i col·laboradors i un servei de bar i sessió musical fins passada la mitjanit. Va ser una trobada agradable i amena en la que regnà el bon ambient perquè tothom deixà les preocupacions a casa.

Abans, Ramon Garcia passà revista del

darrer any del col·lectiu, fent una defensa de la tasca que diàriament duu a terme el Col·legi en defensa de la professió amb honestat i fermesa i per a la qual demanà la col·laboració de col·legiats i col·legiades. Juan José Badiola, per la seva banda, agrai la feina del personal del COVIB en l'organització de la jornada de resistències organitzada pel Consell de Col·legis Veterinaris d'Espanya, donà l'enhorabona per la nova seu i aprofità per lloar les merave-

lles arquitectòniques, gastronòmiques i climàtiques de Ciutat. Finalment, la consellera de Salut agrafà la convidada a la festa

que, bromejà, aprofitaria per agafar un parell de consells per als seus cans. Patricia Gómez agrafà al president del COVIB que

la porta del col·lectiu veterinari sempre estigui oberta per consultar i abordar les qüestions del seu departament, i ho exemplificà amb el projecte Dogspital d'Eivissa. Gómez féu referència a la importància de la feina veterinària en els àmbits de la salut pública i la seguretat alimentària i animà els assistents a continuar amb l'elevat grau d'especialització i professionalitat que demostren.

Insígnies lliurades als col·legiats del darrer any: Germán Miró Cabot (1082), Héctor Rosales Carreira (1094), Francisca Salinas Ronda (1095), Yohania Méndez Rivero (1103), Jordi López Álvarez (1105), Guillermo Beltri Alonso (1106), Mª Antonia Matas Riera (1111) i Chiara Bosu (1112). Als de 25 anys de col·legiació: Sulys Gutiérrez Guadalupe (430), Inés Otero de la Rosa (433), Rosa Vallori Arrom (439) i Mª José Suasi Amengual (452). Col·legiats honorífics: José Mª García Ruiz (201), Bernardo Sastre Sastre (236) i Antonio Fluxà Cladera (502).

9

Fotos cedides per Amanda Figuerola

MENORCA. Ramon Garcia i Amanda Figuerola se desplaçaren fins a Menorca el primer cap de setmana d'octubre amb motiu de la celebració de Sant Francesc d'Assís, festa celebrada a Sant Climent en la qual se reconegueren les trajectòries de Maria Jesús Garmón Franco i Joan Simó Seguí de Vidal, nous col·legiats honorífics (fotos), i també es lliurà la insígnia de 25 anys de col·legiat a Sergi Cruz. Hores abans s'explicà el nou programa del RIACIB als clínics menorquins.

Vint anys de millores en un moment

El COVIB aconsegueix la cessió del programa informàtic d'identificació del Consejo Andaluz de Colegios Oficiales Veterinarios (CACV), que millorarà ostensiblement la gestió del RIACIB i facilitarà la feina al veterinari i al propi Col·legi

10

Fidel Astudillo, president del CACV i del Col·legi de Huelva, i Ignacio Oroquieta, vicepresident del CACV i president del Col·legi de Sevilla, acompanyaren Amanda Figuerola, tècnica del COVIB, i Ramon Garcia, president, el passat 20 de setembre horabaixa en el saló d'actes de BMN, a Palma, durant la presentació del nou sistema informàtic amb el qual passarà a gestionar-se el RIACIB. El sistema ha estat cedit pel CACV al COVIB i ja s'empra a altres autonomies com Astúries i Extremadura. Una cinquantena de col·legiats hi assistiren i exposaren els seus dubtes i observacions, podent ser contestats en aquell mateix instant pels dos veterinaris convidats, els quals destacaren que el sistema és el resultat de "vint anys de millores continuades en base a les necessitats detectades pels professionals en el transcurs de la seva feina diària". El COVIB realitzarà altres sessions informatives i ja treballa en l'organització de sengles xerrades explicatives per a Menorca i les Pitiüses.

Astudillo avançà que es tracta d'una plataforma pròpia de provada utilitat que es cedeix al COVIB perquè en faci ús amb l'únic cost econòmic del servidor al qual el Col·legi connectarà el programa. Amanda Figuerola navegà pel programa explicant cada una de les funcions de què disposa i detenint-se davant qualsevol qüestió que demanàs l'auditori. Es tracta d'una pantalla molt intuïtiva amb tres canals d'activitat o apartats: un per al veterinari, un altre per a la clínica i un tercer per al Col·legi. Cada col·legiat tindrà la seva pròpia clau d'usuari i contrasenya, independentment de si treballa o no a una clínica. Accedint-hi podrà fer recerca de microxip i tindrà accés a l'història de l'animal, fotos i fitxa clínica. El programa també permet comunicar pèrdua o troballa d'un animal i informa del veterinari que ho notifica, així com associar un passaport a un animal i comunicar incidències o errors de registre. La plataforma està connectada al REIAC i a l'Europetnet. S'explicà també que a l'a-

partat de la clínica es poden fer comanes, consultar el material que la clínica té en 'stock', les comanes pendents i servides, les factures rebudes i la gestió dels usuaris. Tot el sistema està connectat i dota les operacions d'una gran immediatesa i fiabilitat, reduint per tant el marge d'error que pot provocar la feina humana. Es parlà també de la targeta digital que funciona a Andalusia per als propietaris, els quals poden accedir al sistema a canviar les dades bàsiques del seu ca. Amanda Figuerola avançà que el Col·legi redactarà un protocol per a usuaris, de manera que s'exposaran i explicaran les funcions del sistema per a col·legiats i auxiliars que hagin d'emprar-lo.

Finalment, s'explicà que actualment s'està produint el bolcat de dades i que el Col·legi informarà oportunament del moment en què es posi en marxa el nou programa. Es preveu una fase d'ajustament temporal, però es confia en què la transició no sigui excepcionalment complicada.

El COLVET organitza a Palma una jornada sobre la resistència als antibiòtics

Considerada pels experts la principal causa de mort en el planeta en l'any 2050

fitaren la jornada per assistir a alguns dels diversos actes que el COVIB organitzava.

En una de les xerrades, la subdirectora general de Sanitat i Higiene Animal i Traçabilitat del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, Beatriz Muñoz, referí que la resistència dels bacteris als antibiòtics és una problemàtica tan important i creixent en la producció primària que ocupa punts importants en les agendes de les últimes reunions tècniques a nivell internacional de la FAO, OIE i OMS. "Es tracta –digué Muñoz– de la segona qüestió sanitària que s'aborda en la història en l'assemblea general de l'ONU, després de l'VIH. Es va fer el passat any 2016. A la jornada també hi intervingueren Arturo Anadón, catedràtic de la Facultat de Veterinària de la Universitat Complutense de Madrid i Cristina Muñoz en representació de l'Agència espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris.

La UE i l'Associació Americana de Microbiologia han assenyalat que les principals causes de mort en 2050 estaran relacionades amb la resistència dels microorganismes als antibiòtics, xifrant el nombre de morts per aquestes causes en 10 milions a l'any. Es calcula que a partir del 2050 morirà una persona per aquesta malaltia cada tres segons, i es convertirà, per tant, en la principal causa de mort, superant així al càncer. El món animal no roman aliè a aquesta tendència i és conegut que avui s'utilitzen més antibiòtics en producció de carn, especialment de porc i pollastre, que en salut humana. En aquest sentit, la UE qualifica el seu ús "d'indiscriminat", sobretot a Llatinoamèrica i Àsia, i ha posat en relleu les dificultats de control per part dels organismes governamentals.

Amb l'objectiu d'informar i conscienciar el professional veterinari de l'ús responsable dels antibiòtics, el Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya organitzà el passat 22 de setembre al Gran Hotel de Palma, amb la col·laboració del COVIB, una jornada d'alt nivell sobre resistències als antibiòtics. S'hi citaren les principals veus especialitzades en la matèria i hi assistiren veterinaris i altres professionals d'àrees

sanitàries i del sector primari, a més del president del COLVET, Juan José Badiola, i un bon grapat de presidents de Col·legis veterinaris d'Espanya, que apro-

Benvinguda al Castell de Bellver

Els presidents dels 12 col·legis autonòmics que es desplaçaren fins a Palma amb motiu de la jornada sobre la resistència als antibiòtics, a finals de setembre, aprofitaren l'avinentesa per assistir a Sant Francesc, convidats pel COVIB, així com a la inauguració de la nova seu social. El dia previ al Congrés el Consell General organitzà una visita al Castell de Bellver i una passejada pels carrers més emblemàtics del centre de Ciutat a les quals hi assistiren amb les seves parelles o acompanyants.

Sus a la nova seu social

La presidenta del Govern balear, Francina Armengol, inaugura la nova casa dels veterinaris

Per sabut, repetit i conegut no deixà de ser més emotiu i especial. La inauguració de la nova seu social del Col·legi, el passat 21 de setembre, per part de la presidenta del Govern de les Illes Balears, Francina Armengol, va ser

un acte sobri i natural que donà el sus de manera oficial a la nova casa del Col·legi i, per tant, de tots els col·legiats i col·legiades a les Illes, si bé ja es trobava operatiu des de feia uns mesos. El local, situat a la planta principal

de l'emblemàtic edifici Can Segura a l'Avinguda Comte de Sallent, acollí la visita de la pròpia presidenta, de la consellera de Salut, Patricia Gómez, d'una representació de tots els grups polítics presents al Parlament de les Illes, de

col·legis professionals de l'àmbit sanitari i companys. Armengol i Gómez visitaren les instal·lacions de la seu en companyia de Ramon García i Juan José Badiola i s'interessaren per

la feina de la tècnica i l'equip administratiu. A més, la cap de l'Executiu Autonòmic descobrí una placa commemorativa de la inauguració. El COVIB adquirí l'immoble per maig de

2015 en virtut de l'acord majoritari de l'assemblea general extraordinària, hi executà les reformes adients i es troba operatiu des de fa uns mesos.

13

Recepció oficial al Consolat de Mar

La presidenta del Govern Balear, Francina Armengol, va rebre per agost a la junta de govern del COVIB al Consolat de Mar i s'interessà per les qüestions que més preocupen al sector veterinari balear. Al llarg de 45 minuts es xerrà, entre altres coses, de l'extraordinari nivell tècnic dels professionals de petits animals que treballen a les Illes i de les pressions que de vegades pateixen per part de determinats col·lectius animalistes, els quals es guien per criteris purament emocionals, dificultant en ocasions la feina veterinària. Es reivindicà també el reconeixement per part de l'Administració del registre col·legial i del reglament de clíniques, i es sol·licità una delegació i habilitació de funcions de control a l'entitat col·legial.

Ja el tenim aquí!!!

Presentat el llibre del primer centenari del COVIB (1907-2007) després d'una monumental tasca documental de Tomeu Anguera a la que li ha donat forma Tomàs Vibot amb valuoses imatges d'arxiu i fotografia de Jaime Reina

14

La seu del COVIB va acollir el passat 13 de setembre la presentació del llibre del primer centenari del COVIB (1907-2007), editat per El Gall Editors, que recorre el primer segle de vida de l'activitat veterinària col·legial a les Balears des de les fites més importants i els personatges més destacats. Sobre un impressionant treball d'investigació i documentació de Tomeu Anguera, la prosa senzilla i efectiva de Tomàs Vibot i un valuós i notable arxiu fotogràfic tractat amb cura per Jaime Reina, que també ha aportat fotos de la seva pròpia collita, el COVIB ha editat una completa obra en castellà i català,

que serà distribuïda per totes les facultats de Veterinària i Col·legis veterinaris d'Espanya, institucions públiques, mitjans de comunicació i, per descomptat, que es troba a l'abast dels col·legiats i col·legiades que així ho desitgin de manera completament gratuïta.

La presentació del llibre va ser un senzill i emotiu acte per a familiars, amics i companys, al qual varen voler ser-hi presents el vicepresident del Consell de Mallorca, Xesc Miralles, i el director general d'Agricultura i Ramaderia del Govern de les Illes Balears, Mateu Ginard, fill de marescal. Ramon Garcia explicà el laboriós

procés de creació i els contratemps pels quals hagué de passar el llibre des de que es decidí dur-lo a terme, fet que provocà un considerable retard en la seva escriptura i edició. Tomeu Anguera, el cor del projecte, qualificà d'honor haver pogut contribuir a l'obra, mentre que el filòleg Tomàs Vibot ressenyà que el llibre tracta de descriure la gran rellevància social que des de fa anys tenen els veterinaris en la societat moderna en general, i a Balears en particular. Després de la presentació, els autors signaren exemplars a demanda i el COVIB oferí un refrigeri als assistents.

Foto cedida per Jordi Massip.

Dogspital comença a caminar amb èxit a Eivissa

Aquesta iniciativa pionera, que compta amb la col·laboració del COVIB i les clíniques eivissenques entre d'altres, permet als pacients de Can Misses la visita dels seus cans

El projecte pioner a Espanya Dogspital, que preveu la visita dels cans als pacients ingressats, s'ha posat en marxa aquest passat mes de juny a l'hospital de Can Misses, a Eivissa. Dogspital, promogut per l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera, compta amb la col·laboració del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears, personalitzada en

els delegats de l'entitat a Eivissa i Formentera, José Méndez i Jordi Massip, els quals han ajudat a protocol·litzar el sistema. També s'ha comptat amb l'ajuda d'un educador i monitor caní. El projecte contempla la visita dels cans als pacients ingressats després d'una valoració mèdica de l'estat i possibilitats de visita del pacient, la valoració

dels veterinaris sobre la salut i higiene de l'animal i la valoració dels educadors canins sobre el seu comportament. Les clíniques eivissenques col·laboren amb el projecte no cobrant la revisió dels animals més enllà del material que s'hagi d'emprar en cada cas. Dogspital ja ha cridat l'atenció d'altres comunitats autònomes.

15

Les clíniques de Calvià se sumen a la campanya de moixos del municipi

Calvià ha impulsat una campanya d'identificació i esterilització de moixos domèstics a través d'un conveni de col·laboració que ha signat l'Ajuntament amb totes les clíniques veterinàries del municipi, que a més compta amb el suport del COVIB. Es tracta d'una iniciativa destinada a conscienciar la ciutadania sobre la importància d'identificar i esterilitzar els animals de companyia per tal de reduir els abandonaments i evitar així possibles problemes de salut i de comportament. La campanya, que tindrà una durada de tres mesos, començarà el 15 de setembre.

Els propietaris dels moixos podran dirigir-se a qualsevol de les clíniques veterinàries adherides a la campanya, on hauran de presentar un certificat d'empadronament que acrediti ser veí del municipi per acollir-se als descomptes oferts. De la mateixa manera,

Foto cedida per Ajuntament de Calvià.

tots els moixos han de quedar degudament identificats i censats i els propietaris tenen l'obligació de mantenir-los en bones condicions higienicosanitàries, així com realitzar qualsevol tractament declarat obligatori.

El COVIB se suma al Dia Mundial Contra la Ràbia, 28 de setembre, recordant l'obligatorietat de vacunar i la necessitat de controlar els cans vagabunds

El Decret de zoonosis de 2015 estableix les accions obligatòries per a la CAIB per prevenir l'aparició de casos d'aquesta malaltia que és la causant d'unes 55.000 morts a tot el món

El dia 28 de setembre se celebra el Dia Mundial Contra la Ràbia, una malaltia produïda per un virus, que afecta els mamífers domèstics i salvatges, i també a les persones, provocant una encefalopatia aguda de curs mortal. L'OMS estima per aquesta causa unes 55.000 defuncions anuals, de les que més del 40% són d'infants, especialment a Àfrica i sud-est asiàtic. La ràbia es pot curar sempre que es prenguin mesures ràpides que consisteixen en una neteja acurada de la ferida i la administració d'un tractament post-exposició específic. Es transmet a partir d'animals portadors a través de secrecions corporals, particularment saliva, sobretot per mossegada o pel contacte amb ferides o mucoses.

El COVIB recorda que les Illes Balears (així com la resta d'Espanya) és zona lliure de ràbia terrestre, el que no vol dir

que no es puguin donar casos com l'ocorregut a Madrid l'any 2014 amb la mort d'una dona que havia estat mossegada per un ca o l'any anterior, amb l'atac d'un ca rabiós que mossegà a Toledo a quatre nins i un adult. En els dos casos, els infectats havien estat al Marroc.

Així, el Col·legi, amb motiu del Dia Mundial Contra la Ràbia, explicà que el Decret 21/2015, de 17 d'abril, que regula les accions de control, prevenció i vigilància epidemiològica de la ràbia animal i d'altres zoonosis en animals de companyia a les Illes Balears, estableix les accions obligatòries que es realitzen a la CAIB per poder prevenir l'aparició de casos de ràbia. Aquestes són la vacuna obligatòria en cans de més de tres mesos i el control de les agressions d'animals, que són un indicador vàlid de vigilància de la ràbia. També és important

la vacunació antiràbica preventiva a les persones que viatgen a zones endèmiques o fan feina amb espècies de risc, en particular ratapinyades, i amb el tractament post exposició a tots aquells pacients que hagin estat mossegats per animals sospitosos, en especial, quan s'han produït a zones endèmiques.

La Direcció General de Salut Pública i Participació és la responsable de la vigilància epidemiològica de la ràbia i de prevenir la seva aparició: durant 2016 se va fer el seguiment de 1.889 notificacions d'agressions d'animals realitzades pels centres sanitaris i administracions locals i se va instaurar tractament profilàctic post exposició a 19 persones, la majoria per mossegades produïdes per mamífers terrestres a viatgers a diferents indrets del món amb ràbia endèmica i 5 per mossegades al territori de les Illes Balears produïdes per rates-pinyades.

16

Tres lectors de microxips per als agents de caça

El president del COVIB, Ramon Garcia, cedí a començaments d'agost tres lectors de microxips a Joan Manera, director insular de Cooperació Local i Caça del Consell de Mallorca, per facilitar el treball diari dels vuit agents de caça de la institució insular. Gràcies a aquests lectors, els agents podran saber durant una actuació si els cans porten el microxip obligatori i, per tant, si estan identificats i, en segona instància, qui és el seu propietari. Així mateix, el COVIB facilità al personal tècnic de la Direcció General les claus de consulta del RIACIB. Per llei, tots els cans han d'estar identificats amb microxip, han de tenir el passaport vigent i hauran d'estar vacunats de ràbia anualment.

Les principals races de caça a Mallorca són el 'ca rater', de la qual estan comptabilitzats 12.294 exemplars en el RIACIB; el ca eivissenc, amb 4.087 registrats a l'illa; i el ca me mallorquí, amb 682 animals.

Altres races utilitzades per a la pràctica cinegètica són el 'pointer', el bretó, el setter o el braco. Les dues institucions

acordaren fixar una línia de col·laboració per als pròxims mesos amb la celebració de xerrades o jornades tècniques per al personal del Consell de Mallorca o per societats de caçadors, entre altres iniciatives.

Cas clínic presentat per La Ribera Veterinaris: Manuel Ruiz · Esther Riera · Ana Monserrat

Hembra esterilizada de 12 años de edad con vacunas y desparasitaciones en regla. Historia de cirugía mamaria previa subtotal cadena mamaria derecha, afectando a las mamas 1,2 y 3, sin biopsia. Se presenta en consulta por dos masas mamarias, tras realizar un estudio radiológico de tórax y analítica prequirúrgica, se procede a la mastectomía sub total de las mamas 4 y 5 y a mastectomía de tumor mamario único de la mama 4 izquierda. La cirugía se desarrolla sin complicaciones pero a las 6 horas este es el aspecto que presenta:

Resolució a la pàgina 22

- ¿Cuál es tu diagnóstico?
- ¿Qué tratamiento(s) aplicarías?

col·legi

Altes

- 1109 - Anna-Lisa Endner**
Des de l'1 de juliol de 2017
- 1110 - Cristina Sunyé Guirao**
Des de l'1 de juliol de 2017
- 1111 - Mª Antonia Matas Riera**
Des de l'1 de juliol de 2017
- 1112 - Chiara Bosu**
Des de l'1 de juliol de 2017
- 1113 - Beatriz Mariño Fuentes**
Des de l'1 de juliol de 2017
- 1114 - Adriana Ardila Mateu**
Des de l'1 d'agost de 2017
- 1115 - Maria Teresa Arbona Morey**
Des de l'1 de juliol de 2017
- 1116 - David Riu Gracia**
Des de l'1 d'agost de 2017
- 1117 - Francesc Xavier Salord Torres**
Des de l'1 d'agost de 2017
- 1118 - Silvia Puigercós Gomila**
Des de l'1 de setembre de 2017
- 1119 - Marta Gentili**
Des de l'1 de setembre de 2017
- 1120 - Maria Cerdà Fuster**
Des de l'1 de setembre de 2017
- 1121 - Jose E. Torrandell Schmid**
Des de l'1 de setembre de 2017
- 1040 - Marina Ibáñez Romero**
Des de l'1 de setembre de 2017

Recol·legiació

- 1122 - Isabel Martorell Albaladejo**
Des de l'1 de setembre de 2017
- 1123 - Lorena Criado Manzanque**
Des de l'1 de setembre de 2017
- 1124 - Teresa Oliver Roca**
Des de l'1 de setembre de 2017

Baixes

- 1054 - Francesco Rogato**
Des del 23 de maig de 2017
- 1016 - Fabio Nistico**
Des del 30 de juny de 2017
- 1031 - Jara Cano Vitores**
Des del 19 de juliol de 2017
- 502 - Antonio Fluxà Cladera**
Des del 6 de juny de 2017

Centres Veterinaris

Altes

- Mascotas Consulta Veterinària**
C/ Juan Gris, 16 Local 10. Palma
Titular: **Antonio Marí Enseñat**
- Mascotas Clínica Veterinària**
C/ Poima, 22 Local B. Palma.
Titular: **Antonio Marí Enseñat**
- Clínica Veterinària Foners**
C/ Foners, 27. Palma
Titular: **M^a del Mar Salom Cañellas**
- Clínica Veterinària San Miguel**
C/ Ramón Berenguer III, 4 Baixos. Palma
Titular: **Mª Antonia Castañer Abad**

- Clínica Veterinària Manacor**
Via Portugal, 56. Manacor
Titular: **Francisca Comas Noguera**

- Mascotas Consulta Vet. Bunyola**
C/ Costa de s'Estació, 25. Bunyola
Titular: **Antonio Marí Enseñat**

- Mascotas Consulta Vet. Sencelles**
C/ Rafal, 4. Sencelles
Titular: **Antonio Marí Enseñat**

- Clínica Veterinària Mascotas**
C/ Berga, 48 Local 2 y 3. Arenal, Lluçmajor
Titular: **Lucas Corró Molas**

- Clínica Veterinària Peludets**
C/ Jesús, 36. Palma
Titular: **Diómeres Sánchez Armijos**

Baixes

- Clínica Veterinària Gossos i Moixos**
C/ Reina Esclaramunda, 6 Bajos. Palma
Titular: **Clara Rubio Ordinas**

- Serba Illes Balears SL / + Cotas**
C/ Joan Gris, 4 Local 8. Palma
Titular: **Antonio Marí Enseñat**

- Serba Illes Balears SL**
Consultori Vet. Bunyola
C/ Sant Pere, 17 B. Bunyola
Titular: **Antonio Marí Enseñat**

- Clínica Veterinària Arturo Lope**
C/ Patronat Obrer, 31 baixos. Palma
Titular: **Antonio Marí Enseñat**

- Clínica Veterinària San Miguel**
C/ Reina Esclaramunda, 2 baixos. Palma
Titular: **Mª Antònia Castañer Abad**

- Clínica Veterinària Mascotas**
C/ Berga, 48 Local 1. Arenal de Lluçmajor
Titular: **Lucas Corró Molas**

18

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Veterinaris Alaró

Una llarga carretera deixant darrere revolts i costes, per amunt i per avall, amb quilòmetres de vida que se fan eterns, de dia i de nit, al llarg d'anys, ha portat en Genís Imar Queralt i na Patricia Álvarez, un mallorquí i una canària, fins a Alaró, on han obert conjuntament la seva pròpia clínica, Veterinaris Alaró, que funciona des de febrer d'enguany i que és l'única del municipi. Amb la motxilla carregada de bones experiències i d'altres no tant, aquests dos veterinaris es conegueren casualment l'any 2009 a Montuïri Veterinaris, on en Genís treballava i na Patri feu una visita. Ell acabava de tornar a Mallorca (és natural d'Alaró) després d'anys de feina a Catalunya mentre que na Patri, que havia aterrat a l'Illa un any abans per un cap de setmana i trobà feina, havia agafat experiència a Canis i San Fernando. Des d'aquella trobada a Montuïri mantingueren el con-

tacte malgrat tirar cada un d'ells professionalment pel seu propi camí. Poc després tornaren a ajuntar-se per treballar una temporada plegats a l'Hospital Aragó, per iniciar després, novament, cada un una nova singladura pel seu compte... sense perdre mai el contacte. Un dia, quan Patricia acompanyà Genís fins a l'aeroport de Palma per anar fer un curs, aquest li proposà ajuntar experiències i bagatges i obrir una clínica conjuntament. Ella, sorpresa, digué que de cap manera, però aquella idea que li paregué una animalada en un principi anà madurant fins canviar totalment el seu parer. Així naixia Veterinaris Alaró.

Uns anys abans, el 2012, Genís inicià un projecte de servei clínic a domicili. Comprà una furgoneta i començà a moure's pel Raiguer a la recerca de clients. El tracte proper i el servei impecable li serviren per començar

Fitxa

Nom: Veterinaris Alaró.

Titulars: Genís Imar Queralt i Patricia Álvarez Mansur.

Adreça: Plaça del Rosari, 5. Alaró.

Telèfon: 871 508 462.

E-Mail: alarovet@gmail.com

Teniu obert des de: Febrer de 2017.

Equip humà que conforma la clínica: 3 veterinaris i 1 auxiliar.

Especialitats: Diagnòstic per imatge, medicina interna, medicina felina, oftalmologia i cirurgia. Per a la resta compten amb els serveis d'especialistes externs: José Honorato (fisioteràpia), Francesco Aprea (anestèsia), Etovets (comportament) i Ana Delgado (oftalmologia), i remeten alguns casos concrets i els que requereixen hospitalització a Serveis Veterinaris Ciutat d'Inca o a l'Hospital Veterinari Canis.

Nº de clients al mes: Uns 200.

a acumular feina. Complementava allò que podia fer a domicili (consulta, vacunacions...) amb altres intervencions clíniques que realitzava a Inca (signà una col·laboració amb Serveis Veterinaris). Vists els resultats, al poc temps incorporà una segona veterinària

(Anabel González) i una segona furgoneta. En paral·lel, Patrícia es féu autònoma i realitzà una important inversió adquirint un ecògraf portàtil, començant a oferir aquest servei per tota la geografia il·lenca. Compaginà aquesta activitat amb hores de feina a Alcúdia o Santa Ponça, entre altres, i no donava abast. Aleshores li arribà la proposta de Genís.

Abans de comptar amb l'aval de finançament per engegar el projecte, que finalment els hi concedí ISBA, Genís i Patrícia es veren obligats a llogar el local en el que havien projectat la clínica. Situat en una cèntrica placeta d'Alaró (plaça del Rosari), ell havia somiat amb obrir el negoci a aquell ample local buit per davant el qual solia passar, un local que en el darrer moment despertà l'interès d'un anònim, forçant-los a actuar: "Per agost de l'any passat llogàrem, per desembre, en tenir l'aval, començàrem per desembre i per febrer inauguràrem", explica Patrícia, recordant aquells frenètics dies. En tractar-se d'un espai rectangular diàfan, els veterinaris feren un dibuix de la distribució, que tenien molt clara, feren un poc d'obra, posant les parets, adquiriren el mobiliari necessari, pintaren i obriren. Dit i fet. A més, tant Genís com Patrícia aportaren els seus clients, per la qual cosa, malgrat tractar-se d'una clínica nova, disposaven d'actius de feina des del primer dia. Els dos traslladaren a Alaró la seva feina, els quilòmetres, les hores inter-

minables, els pacients... i es posaren un horari. Sis mesos després d'obrir, Veterinària Alaró funciona a ple rendiment, habitualment amb cita prèvia, malgrat que encara no tenen enllestides totes les instal·lacions. "La nostra prioritat ara mateix és acabar l'hospitalització i fer una banyera a la sala polivalent per poder rentar els animals", explica Genís. La clínica compta amb recepció, una sala polivalent, dues consultes (de cans i moixos), l'o-

ficina, sala d'ecografies (preparada per a rajos), laboratori, prequiròfan, quiròfan i hospitalització amb sortida a una terrassa. En total, 151 m². Com un bon equip que són, s'han distribuït les especialitzacions i mentre Patri es centra en ecografia, medicina felina i medicina interna (està preparant l'acreditació d'AVEPA en Medicina Interna), Genís, que en breu començarà un postgrau de cirurgia a València, s'encarrega de les cirurgies i la medicina en general. Compten amb el suport a temps parcial d'Anabel (és responsable del servei a domicili i de dermatologia) i la feina d'Elodie Peyrat, l'auxiliar veterinària amb una ampla experiència en general, i en quiròfan en particular; després de treballar durant cinc anys a un hospital de referència a la seva França natal. Veterinària Alaró obre de dilluns a divendres (de 10 a 14 hores i de 16.30 a 20 hores) i els dissabtes de 10 a 13.30 hores i no fa urgències perquè el seu principal objectiu, com emfatitza Patri, és "elevant el nivell de la feina de dia i així oferir el que pensam que és el millor per al propietari i la seva mascota". Ho tenen ben clar i, segurament, per això penjaren la motxilla en arribar al final del llarg camí.

La Pesta Porcina Africana continua activa al nord-est d'Europa

El degoteig de casos de PPA en senglars dins les zones restringides en les darreres setmanes ha confirmat que la malaltia continua ben activa en el nord-est d'Europa. A finals d'agost se produí un repunt en la declaració de casos en explotacions de porc domèstic localitzades a Letònia i Polònia, la qual cosa suposa un empitjorament de la situació respecte als mesos previs, el que fa augmentar el risc de difusió per a la resta de països de la UE fent-se molt important estar alerta davant de qualsevol índex de malaltia.

Alerta per l'alt risc de la propagació de la llengua blava en importacions franceses

Salamanca acollí els passats 20 i 21 de setembre les jornades científico-tècniques del XLII Congrés Nacional i XVIII Internacional de la Societat Espanyola d'Ovinotècnia i Caprinotècnia (SEOC), un esdeveniment al qual hi assistiren més de 400 experts procedents d'Europa i Amèrica Llatina. La seva presidenta, Maria Jesús Alcalde, alertà sobre "l'alt risc" de que aquestes importacions puguin servir per tornar a propagar la malaltia de la llengua blava, no només a aquest bestiar sinó també al boví. La també catedràtica de Producció Animal anuncià que en breu es traslladarà aquesta preocupació al Ministeri d'Agricultura perquè considera que, en les actuals condicions, "no s'està defensant prou l'estatus sanitari" d'Espanya.

Jornades tècniques per a la valoració del comportament agressiu dels cans potencialment perillosos

Doble jornada organitzada per l'Ajuntament de Palma i el COVIB a Son Reus, impartida per Tomàs Camps

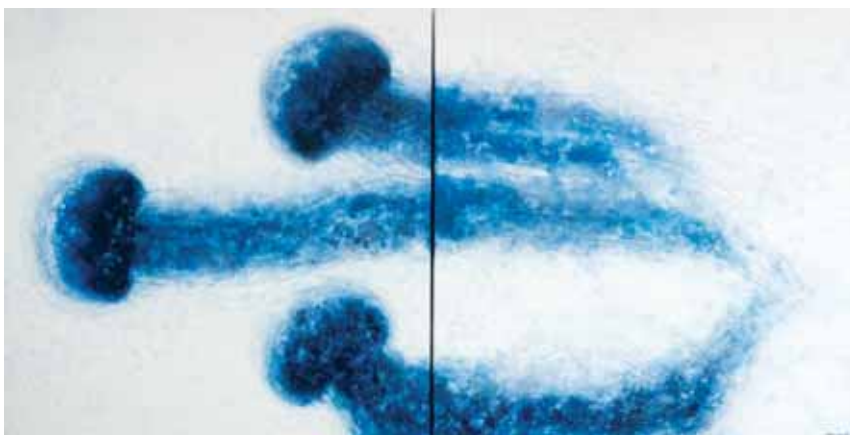
L'Ajuntament de Palma organitzà a començaments de juliol, en col·laboració amb el COVIB, unes jornades tècniques per a la valoració del comportament agressiu dels cans potencialment perillosos, que foren impartides per Tomàs Camps Morey a l'aula de Medi Ambient del Centre de Protecció Animal de Son Reus.

En la primera jornada s'exposaren alguns aspectes com el component multifactorial del comportament caní, la importància de la genètica en el comportament agressiu, la revisió de la legislació sobre cans considerats potencialment perillosos i el perquè del seu no funcionament i el diagnòstic i definició de l'agressivitat. A la segona sessió es parlà de la millora del maneig en els centres d'acollida.

art al COVIB

'Medòusas'

L'artista canària establerta a Eivissa, Doralice Souza (1978), ha cedit una de les seves 'medousas' per exposar-la a la seu col·legial, on ha romàs durant el tercer trimestre d'enguany. L'obra pertany a la seva col·lecció 'Medòusa', realitzada enguany, que ha exposat al Casal de Cultura Can Gelabert, a Binissalem, o al Centre d'Art Tallers d'Ivars, a Alacant. La gran canària és una artista plàstica destacada en l'àmbit cultural pitius, no de bades va ser la guanyadora del Primer Premi Nacional de Pintura Jove Sant Miquel de Balansat, Eivissa, l'any 2000, convocat pel Consell Insular d'Eivissa i Formentera, amb l'obra Metamorfofi I, i del Primer Premi Nacional de Tardor de Pintura Jove, convocat pel Consell Insular d'Eivissa

i Formentera, amb l'obra L'ombra, el desembre de 2003. Ha realitzat nombroses exposicions individuals i ha pres part en diferents exposicions col·lectives des de l'any 2000. També ha estat jurat de diversos premis de pintura a Eivissa.

Una persona con licencia para tener un perro potencialmente peligroso acude a Son Reus y adopta a un perro con la calificación de tal. Acto seguido acude a una Clínica Veterinaria y hace un cambio de titularidad a favor de una tercera persona que no tiene dicha licencia. ¿Cuál es la responsabilidad que tiene esta Clínica Veterinaria y más concretamente el veterinario que ha firmado este cambio de titularidad del perro? (Se contempla como falta muy grave dar/ceder/vender un PPP a una persona sin licencia).

Esta es quizás una de las cuestiones más complejas que se nos han planteado en esta revista. Como casi siempre, el Derecho no nos da respuestas absolutas y en este caso nos asaltan ciertas dudas por existir un vacío que nos deja sin respuesta.

Por una parte entendemos que la actuación del veterinario documentando en el RIACIB el cambio de titular de un PPP a un "no autorizado" no debería generar responsabilidad alguna.

El veterinario **tiene el deber** administrativo de identificar al perro (sea cual sea su raza) porque así se lo manda la Orden de 21 de mayo de 1999 de la Consellería de Agricultura, Comercio e Industria, a aquellos veterinarios que libremente participan de dicha identificación oficial (y siempre que hayan cumplido los requisitos contenidos en el artículo 3.2 de la citada Orden), pero nada dice sobre que en ese momento deba realizar labor o función de vigilancia o control, pero lo que es más importante es que tampoco lo hacen las normas reguladoras de los PPP. En sentido estricto, existiría el deber de identificar al perro pero no el de controlar si el titular tiene o no licencia para tener un PPP, o incluso si el perro es potencialmente peligroso o no.

Ni la Ley 50/1999, de 23 de diciembre, de tenencia de animales potencialmente peligrosos ni su Reglamento de desarrollo, aprobado por Real Decreto 287/2002, de 22 de marzo (ya concretamente sólo respecto de la raza canina), citan a los veterinarios en este orden de obligaciones. Esas normas hacen referencia expresa a las obligaciones de los **propietarios**, a las de los **criadores** o a las de los **tenedores** del perro; regula en especial la obligación de los titulares de licencias de comunicar al **registro municipal correspondiente** (que no RIACIB) la venta, traspaso, donación, robo, muerte o pérdida del animal. Ninguna mención hacen estas normas sobre los deberes de los veterinarios en esta materia: ni el veterinario es el responsable del registro de este tipo de animales, ni es el responsable de expedir el certificado de capacidad física del titular ni mucho menos del certificado de aptitud psíquica del titular.

Además, la Ley, cuando regula las infracciones y sanciones en materia de PPP, señala como responsables de las infracciones al propietario o tenedor de los animales o al titular del establecimiento, local o medio de transporte en que se produzcan los hechos.

La duda que hemos mencionado nos surge cuando la Ley hace responsables a "quienes por acción u omisión hubieran **participado** en la comisión de las mismas" (artículo 13.8). Esa mención nos crea una cierta preocupación en el sentido de que abre la interpretación (ciertamente amplia) de que el veterinario que interviene en el registro (RIACIB) de una transmisión de un PPP a quien carece de licencia, estaría **participando** en la comisión (por acción u omisión) de una infracción (en este caso muy grave) cual es la transmisión de un PPP a una persona sin licencia para tenerlo. Se trata de una eventual responsabilidad que queremos exponer en tanto en cuanto no podemos despejar nuestra duda de forma plena y absoluta. Creemos que el veterinario no encajaría en el supuesto previsto por la Ley, pero no podemos asegurar que así es.

Según hemos podido confirmar con el COVIB, en el próximo sistema de registro del RIACIB se hará constar la condición de un PPP, en consecuencia, haciéndose constar correctamente tal circunstancia, entendemos que el veterinario quedará más cubierto si cabe ante tal eventualidad.

El asunto sí viene mejor resuelto en la Comunidad Autónoma andaluza, por cuanto en su Decreto 42/2008, de 12 de febrero, por el que se regula la tenencia de animales potencialmente peligrosos en esa Comunidad, concretamente en su artículo 4 (regula la Licencia para la tenencia de animales potencialmente peligrosos), punto 7, ordena que "la exhibición de la licencia para la tenencia de animales potencialmente peligrosos será exigible por el personal veterinario con carácter previo a la asistencia sanitaria del animal. En caso de que el tenedor del animal carezca de la preceptiva licencia, dicho personal deberá poner el hecho en conocimiento del Ayuntamiento que corresponda", con lo que aquí sí queda perfectamente definido el papel del veterinario y la actuación que le corresponde y es fácil deducir la responsabilidad que tiene y cuando le alcanzaría.

Evidentemente esta norma no es de aplicación a nuestro colectivo, pero ¿no resulta lógico que pueda exigirse a nuestros veterinarios un comportamiento semejante al que sí se exige a los veterinarios andaluces? Esto levanta nuevas dudas en cuanto a la respuesta que se nos pide.

Se nos ocurre exponer una serie de actitudes o comportamientos que pueden minorar el riesgo de la responsabilidad a la que nos hemos referido, que nos permitimos desglosar a continuación:

1ª.- El veterinario puede negarse a registrar en el RIACIB la transmisión a una persona que no tiene la licencia. Esa opción entendemos que le libera de toda responsabilidad en tanto en cuanto se niega a participar en una situación irregular. El inconveniente es que con ello rompe la línea de control de titularidades del perro que es lo que se busca con el RIACIB y probablemente pierde un cliente.

2ª.- El veterinario puede proceder al registro de la transmisión según se le solicita pero advirtiendo al cliente (y dejando constancia fehaciente de ello -escrito firmado por el cliente, etc.-), del deber ineludible que tiene de obtener esa licencia (que en realidad debería haberse obtenido con carácter previo a la transmisión según exige la Ley). De esta manera se está dejando constancia de que el veterinario ha actuado de forma diligente.

3ª.- Advertir al cliente de dicho deber; proceder a su inscripción y denunciar ante la autoridad competente esta circunstancia, incluso a través del propio COVIB (en este caso podemos chocar con cuestiones de vulneración de protección de datos). Este sería el camino seguido por la Comunidad andaluza.

4ª.- Remitir al cliente al Ayuntamiento de turno para que proceda a tramitar el cambio en el RIACIB. Desplazando así la hipotética responsabilidad a un tercero.

Como vemos la planteada es una situación compleja que el ordenamiento actual no contempla (ya no entremos a discutir si el titular de la licencia debe ser el propietario o el poseedor o ambos) ni hemos encontrado respuesta, tampoco, en la casuística de los tribunales por lo que hay que acudir a interpretaciones no exentas de influencias subjetivas. La única respuesta nos la da el derecho comparado (Decreto de la Comunidad Autónoma de Andalucía) sin que pueda exigirse su cumplimiento aquí, pero que nos puede orientar sobre el procedimiento correcto a seguir.

En la imagen se observan dos problemas, por un lado la presencia de hematomas, además de una intensa hemorragia en subcutáneo en la zona intervenida; y además una zona de necrosis tisular en el centro de la herida quirúrgica. La exploración del animal revela hipotensión y mucosas pálidas. Se realiza un hemograma que nos muestra trombocitopenia y pruebas de coagulación que están alteradas. El diagnóstico es por tanto Coagulación Intravascular Diseminada (CID) o Caogulopatía de consumo + necrosis tisular.

El tratamiento aplicado fue fluidoterapia con cristaloides y coloides (a razón de 1 ml/kg/hora) para restablecer la perfusión sanguínea y por su papel antitrombótico. Se barajó la idea de hacer una transfusión de sangre pero fue descartada por el propietario. El sangrado se controló. A la herida quirúrgica se le practicó un vendaje húmedo con agentes desbridantes y 10 días después este era el aspecto.

Fotos cedides per La Ribera Veterinària.

En este punto se decide reintervenir para realizar una plastia reparadora del defecto.

La técnica escogida fue un colgajo de pliegue inguinal.

La CID es una coagulopatía de consumo adquirida. Es un síndrome que puede complicar muchos procesos, se considera siempre un proceso secundario (2010 Dunn M.E.). Se trata de una activación patológica de los factores de coagulación ligado a un proceso inflamatorio o infeccioso sistémico previo (2012 Ralph A.G., Brainard B.M.).

El tratamiento debe estar enfocado a tratar la causa subyacente. En nuestro caso pensamos que previo a la coagulopatía de consumo se produjo un síndrome de respuesta inmune inflamatoria (SRIS), probablemente porque los tumores mamarios eran carcinomas de grado alto (lo confirmo la biopsia) y según el estudio de Marconato L. (2009) un 21% de las perras tendrán coagulopatías, o bien simplemente por una respuesta exagerada al daño tisular causado en la cirugía (2014 Mora Alvarado M.). Iniciamos tratamiento con metil prednisolona a 1 mg/kg cada 24 durante 3 días.

En el caso de los tumores de mama una medida previa de prolactina nos ayudaría a saber si el carcinoma tendrá un comportamiento inflamatorio o no, ya que según

Queiroga et al. (2014) los carcinomas inflamatorios tienen niveles de prolactina mucho más altos que otros tumores malignos no inflamatorios.

Los tumores de mama son el tipo de tumor más frecuente en perras. La etiología es desconocida aunque muchos son hormonodependientes y la mayoría pueden prevenirse si se realiza OVH antes del año de edad. Las complicaciones más fre-

cuentes son dolor; inflamación, necrosis isquémica, autotraumatismo, dehiscencia y edema. La recurrencia tumoral varía entre un 24-73% (Hedlund C.S. 2009).

En el caso de necrosis, ya sea autotraumática, por dehiscencia o por necrosis isquémica un buen sistema de reparación es el uso de colgajos de avance, o bien de los flancos, o bien del pliegue axilar o inguinal (Hunt G.B. 1995).

Bibliografía

1. DUNN M.E. (2010) Acquired coagulopathies en Ettinger S.J.; Feldman E.C. Text book of Veterinary Internal Medicine 7th Ed. St Louis (Missouri) Saunders-Elsevier.

2. HEDLUND C.S. (2009) Cirugía del aparato reproductor de la hembra en Cirugía en animales pequeños (pp. 729-734). Barcelona. Elsevier España.

3. HUNT G.B. (1995) Skin Fold Advancement Flaps for Closing Large Sternal and Inguinal Wounds in Cats and Dogs. Veterinary surgery 24, Issue 2, 172-175.

4. MARCONATO L., ROMANELLO G., STEFANELLO D., GIACOBONI C., BONFANTI U., BETTINI G., FINOTELLO R., VERGANTI S., VALENTI P., CIARAMELLA L., ZINI E. (2009) Factores de pronóstico en perros con carcinoma inflamatorio mamario: 43 casos. J Am Vet Med Assoc. 2009 Oct 15;235(8):967-72.

5. MORA ALVARADO M. 2014 Síndrome de respuesta inmune inflamatoria, aproximación al diagnóstico tratamiento oportuno. Revista medica de Costa Rica y Centro América LXXI (612) 355-661.

6. Queiroga F.L., Pérez-Alenza M.D., González Gil A., Silvan G., Peña L., Illera J.C. (2014) Clinical and prognostic implications of serum and tissue prolactin levels in canine mammary tumours. Vet Rec. Oct 25;175(16):403.

7. RALPH A.G.; BRAINARD B.M. (2012) Update on disseminated intravascular coagulation: when to consider it, when to expect it, when to treat it. Top Companion Anim Med. May;27(2):65-72.

El uso de un agua escasa, un compromiso entre la seguridad alimentaria animal y el medioambiente

El agua tiene una situación complicada en cuanto a la seguridad alimentaria con un triste futuro de no tomar medidas para mejorar la seguridad alimentaria y a su vez la del medioambiente. Esto resulta porque la escasez de agua provocada por los cambios climáticos ha dado lugar a una necesidad de regar los cultivos, que va en aumento, así como a una reutilización de agua para dicho fin.

La producción de pasto para la alimentación animal con aguas residuales está contemplada en el anexo I del Real Decreto 1620/2007, de 7 de diciembre, por el que se establece el régimen jurídico de la reutilización de las aguas depuradas. La legislación limita las características que debe tener las aguas residuales para riego. Sin embargo, hasta qué punto esos límites o valores máximos son muy estrictos o éstos se alteran a lo largo del período de concesión, ésta es una pregunta que solamente tiene una respuesta en un trabajo de evaluación en campo. También se plantea otras preguntas como si los límites no deberían aplicarse de la misma manera para todos los tipos de suelos, o pastos. Son muchas las cuestiones que precisan unas respuestas a contemplar para adquirir unas decisiones oportunas más globales e integrales del agua residual donde el medio ambiente que rodea al cultivo y el propio cultivo en sí tenga un papel.

El futuro de la seguridad de los alimentos, del mismo modo aquellas proteínas de origen vegetal o cárnica, pasa

por una protección del medioambiente, lo contrario es un gasto energético en la producción de esas calorías proteicas de nuestra dieta. Gasto energético y económico al mismo tiempo, porque supondría una recuperación y tratamiento de los recursos llave para la producción animal y la salud humana. Esos recursos clave son el suelo y el agua. Entre otros, uno de los problemas más frecuentes que afecta tanto al agua como el suelo son los de salinidad, provocados por el riego con aguas caracterizadas por altos niveles de conductividad eléctrica, cloruros, sales de sodio, etc. Este impacto negativo que afecta al suelo y al agua como recurso influye en los cultivos, en los peces, y en el ganado va en incremento, resultando especialmente importantes en áreas donde existe peligro de intrusión salina.

La legislación vigente del uso de aguas residuales en la agricultura engloba tanto los cultivos como los pastos, sin embargo, desde el punto de vista sanitario del agua resulta más permisible para los pastos. En cuanto a las características químicas de las aguas residuales, son las mismas para todo tipo de uso agrícola. La legislación tiene en cuenta el uso agrícola sin cuestionarse la manera de gestionar esa agua. No resulta igual la carga de contaminantes biótica, así como posibles contaminantes inorgánicos en el ambiente por un tipo de riego u otro (aspersión, goteo, inundación, etc.). Esas cargas de contaminantes no se comportan igual tampoco en función del tipo de suelo, incluso de cultivo. Pero, a pesar de esas diferencias no contempladas quizá no resulta tan alarmante la carga biótica porque se contempla su evaluación en el Anexo IB del Real Decreto 1620/2007. La duda existe ante otros parámetros, como son esas características químicas que pueden inducir salinidad de los suelos y aguas subterráneas, a las que resulta vulnerables los cultivos, el ganado, etc.

Estas cuestiones se plantean a partir de resultados encontrados en campos hechos en un proyecto paralelo de fertilidad

En muestreos hechos en Mallorca se encontraron valores de aguas residuales con valores de conductividad eléctrica de un 25% por encima de los valores máximos legislados

de suelos de regadíos de diferentes áreas de Mallorca. En dichos muestreos se encontraron valores de aguas residuales con valores de conductividad eléctrica de un 25% por encima de los valores máximos legislados. Así, mientras que los suelos no parecen verse afectados en su conductividad, sí presentaban altos contenido de sodio intercambiable. Por otro lado, se encontraron que los análisis de aguas de pozo sobrepasaban los valores de un agua de calidad en relación a parámetros relacionados con la salinidad y también altos valores de nitratos. También se descubrieron que los valores de los parámetros mencionados en suelos (conductividad, sodio, etc.) eran estadísticamente superiores en los cultivos hortícolas que en los pastos dentro de una misma finca, los cuales se regaban con distintas aguas.

Las cuestiones en duda, como los resultados en campo que deberían ampliarse a un área más extensa, hacen reflexionar en que la producción agrícola de alimento para ganado precisa de un trabajo conjunto de técnicos y administraciones para mitigar posibles riesgos tanto para la alimentación animal como para el medio ambiente.

Isabel Sastre Conde, Llorenç Tortella,
Joan Anbo, Antonia Llompart,
Pepe Rovira, de Fertilidad de Suelos
y Bromatología de **SEMILLA**.

Carme Garau del **IRFAP**.

PREOCÚPATE DE LO QUE IMPORTA

La mejor protección personal para los profesionales sanitarios. Porque a nosotros nos preocupa que no puedas ejercer tu profesión como consecuencia de una enfermedad o accidente, y que tu estabilidad económica se vea alterada.

 abr-seguros.com

 657 824 965 / 971 439 463

 Complejo Can Granada, Camí dels Reis 308, bloque 3A, 2º, 07010 Palma

 [ABR_seguros](https://twitter.com/ABR_seguros)

 [/ ABRSegurosBalears](https://www.facebook.com/ABRSegurosBalears)

 [@abrseguros_balears](https://www.instagram.com/abrseguros_balears)

Uniteco Profesional es una correduría de Seguros inscrita en el Registro de la Dirección General de Seguros con el Número 2-064. Tiene concertado Seguro de Responsabilidad Civil, previsto en el artículo 27.1 el de la Ley 26/2006 de 17 de julio de Mediación de Seguros y Reaseguros Privados, Registro Mercantil de Madrid, Libro de Sociedades Hoja Nº 14.986-2, folio 142, tomo 10.111, Sección 4ª, C.I.F. B-79325395. Aviso Legal, Política de Privacidad y Tratamiento de Datos de Carácter Personal en: www.unitecoprofesional.es/aviso-legal-uniteco-profesional. ABR, CORREDURÍA DE SEGUROS SL, está inscrita en el Registro Especial Administrativo de la Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones del Govern Balear con el número BI-5014-MA y tiene concertado el seguro de responsabilidad civil establecido en el artículo 27.1 el de la Ley 26/2006 de 17 de julio de Mediación de Seguros y Reaseguros Privados, Registro Mercantil de Palma de Mallorca, Libro de Sociedades, Hoja nº PM-32642, Folio 33, Tomo 1666.

